Titulli i lëndës: LETËRSI E VJETËR TURKE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	Letërsi e vjetër turke
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i III-të | Semestri i V-të
Numri i orëve në javë:	2+2
Kreditë ECTS:	5 ECTS
Koha / Vendi:	Klasa 102 |Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. ass.dr. Zeqije Xhafçe
Të dhënat kontaktuese:	
Përshkrimi i lëndës:	Lënda "Letërsi e vjetërturke" përfshin letërsinë turke, që nga fillet e para të saj e deri te tanzimati, me autorë të ndryshëm dhe me ndikimet kulturore orientale. Pas informative për krijimet e hershme të letërsisë turke, me ato gojore e të shkruara paraislame, do të kalohet te Letërsia e periudhës osmane e cila zhvillohet në tri drejtime: fillon me letërsinë fetare-mistike dhe atë popullore dhemenjëherë pas lind edhe letërsia laike e njohur si Letërsia e divanit ku do të përfshihen karakteristikat dhe format poetike të letërsisë së divanit duke bërë një pasqyrë të zhvillimit kronologjik të letërsisë së divanit gjatë shekujve nga shek. 13 e deri tek ai 19 kur me periudhën e Tanzimatit fillon letërsia bashkëkohore turke.

Qëllimet e lëndës:	Qëllimet kryesore janë që të informohen studentët për rrjedhën historike të letërsisë vjetër turke; të nxënë njohuritë për shkrimet e para turke para islamizimit të turqëve; të dinë të dallojnë krijimet gojore në poezi dhe prozë të letërsisë turke; të informohen për zhvillimin e letërsisë mistike turke me përfaqësuesit kryesorë të saj; të informohen për rrjedhën historike të letërsisë klasike turke – letërsinë e Divanit; të nxënë njohuritë për zhvillimin nëpër shekuj të letërsisë së Divanit; të njoftohen me format poetike të kultivuara në poezinë e Divanit; të njihen me shprehjet figurative dhe tematikën e poezisë së Divanit; të marrin njohuri për përfaqësuesit kryesorë të poezisë turke të Divanit.

Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studenti :
	- përshkruan zhvillimin historik të letërsisë së vjetër turke duke e bërë periodizimin e saj nëpër periudhat që e karakterizojnë zhvillimin e letërsisë së vjetër turke.
	-krahason njohuritë për letërsinë popullore turke dhe për letërsinë mistike turke.
	- diskuton për letërsinë klasike turke – letërsinë e Divanit.
	- identifikon dhe të prezentoj veprat dhe përfaqësuesit më eminent të letërsisë klasike turke– letërsisë së Divanit që përfshihen në këtë cikël
	- dallon veçoritë karakteristike të letërsisë turke të kësaj periudhe.

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)			
Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	30
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	30

Punë praktike	1	10	10
Përgatitje për test intermediary			5
Konsultime me mësimdhënësin	1	4	4
Puna në terren			
Testi, punimi i seminarit			5
Detyrë shtëpie	1	15	15
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	1	15	15
Përgatitja për provimin final			8
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)			3
Projektet, prezantimet, etj.			
Total			125 orë 5 ECTS

Metodat e mësimdhënies:	Ligjëratat, ushtrimet gjatë orëve të mësimit duke përdorur materiale të ndryshme, punë në grup prej 2-3 studentësh në një projekt (punë e pavarur), detyrë shtëpie individuale.
Metodat e vlerësimit:	Kufiri i kalueshmërisë së lëndës është 60%. Vijueshmëria e studentit 10%; Kollokviumi 30% Provimi final 60%.
Literatura primare:	Ahmet Kabaklı, Türk Edebiyatı, II. Cilt, İstanbul, 1994; dhe Prof. Dr. Mine Mengi, EskiTürkEdebiyatıTarihi, 8. Baskı, AKÇAĞ, Ankara, 2003. Halman, Talat Sait e të tjerë, *Turk Edebiyati Tarihi* (v. I. dhe II.),TC Kultur ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2007. Abdullah Hamiti, *Pasqyrë e letërsisë së vjetër turke,* (skriptëpërpërdorim intern).
Literatura shtesë:	Gibb, E.J.W. *A History of Ottoman Poetry (6 vol.)*, London, 1900-9. Bombaci, Alessio. *Storia de lla letteratura turca*, Milano, 1965. (përkthimifrengjisht: *Histoire de la literature turque*, Paris, 1968., përktheu I. Melikoff) Inalcik, Halil. *Perndoria Osmane. Periudha Klasike 1300.-1600.* (pjesa e katërt: „Religjioni dhe kultura në Perandorinë Osmane“, 239-292), Shkup,

	1995. Şükrü Elçin, Türk Halk Edebiyatına giriş, 1986; Fuad Köprülü, Türk Edebiyatında İlk Mütesavvıflar, Ankara, 1966; Eva De Vitray-Meyerovitch, *Antologjia e sufizmit*, Logos-A, Shkup, 2012. Schimmel, Annemarie. *As Through a Veil: Mystical Poetry in Islam*, 2001. Iskender Pala, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü,* 14. Basım, Kapı Yayınları, 2005, 635. GünayKut, *LetërsiaturkenëAnadoll,* në: Historia e Shtetit, Shoqërisë dhe Qytetërimit Osman II, përgatıtı Ekmeluddin İhsanoülu, (f. 41-101), Tiranë: AİİTC, 2009.

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Periodizimi i letërsisë turke - periudha paraislame e letërsisë turke dokumentet e para të shkruara
Java 2:	Periudha islame e letërsisë turke. - LetërsiaturkenëperiudhënKarahane. - Letërsiaturkenëkohën e Selxhukëve - Letërsiaturkenëkohën e Çagatajve
Java 3:	Letërsia popullore-gojore nëAnadolli - krijimet gojore në vargje: Destan, Türkü, Mâni. - krijimetgojorenëprozë: Atasözü, Masal, Halk Hikayeleri. - krijimet gojore teatrale: Karagöz, Meddah, Ortaoyunu.
Java 4:	Letërsia mistike turke / poezia e teqeve - Ahmed Jeseviu dhe Junus Emre poeti më i madh i misticizmit popullor turk.
Java 5:	Poezia moralo-filozofike e Mevlana Xhelaluddin Rumiut.
Java 6:	Sulltan Veledi, Ashik Pasha dhe Sulejman Çelebiu.
Java 7:	Periodizimi i letërsisë klasike turke –letërsisë së Divanit. - Format poetike në poezi në e Divanit. - Figuracioni dhe tematika e poezisë së Divanit.
Java 8:	Rëndësia e Ali Shir Nevait dhe ndikimi i tij në letërsinë turke
Java 9:	Shkrimtarët e shekullit 15 Ahmedi, Shejhi, Ahmed Pasha Bursali Nexhati Bej, Prishtineli Mesihi, Mihrihatun.

Java 10:	Shkrimtarët e shekullit 16 - Zati, Hajali, Jahjabej Dukagjini
Java 11:	- Fuzuli – klasiku më i madh turk. - Baki – liriku më i madh turk
Java 12:	Shkrimtarët e shekullit 17 - Nefi - Nabi
Java 13:	Zhvillimi i prozës në teritorin osman në shek. 17 - Katrib Çeleliu dhe veprat e tij - Evlija Çelebiu dhe Seyahatnameja e tij.
Java 14:	Poezia klasike turke e shekullit 18 - Nedimi - Shejh Galibi
Java 15:	Vlerësimi dhe diskutimi lidhur me detyrat në klasë dhe në shtëpi gjatë semestrit dhe përgatitja për provimin final.

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Mjetet që përdorën gjatë orëve të mësimit duhet të pastrohen dhe të ruhen në fund të orës mësimore. Vijimi në ligjërata dhe ushtrime duhet të jetë i rregullt, gjatë mbajtjes së mësimit duhet të mbretërojë qetësia, të shkyçen telefonat celular si dhe hyrja në sallë duhet të jetë me kohë.